

**Program Wychowawczo-
Profilaktyczny
w Szkole Podstawowej
w Dąbrówce
na rok szkolny 2024-2025**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły Podstawowej w Dąbrówce.

Wstęp

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w Szkole Podstawowej w Dąbrówce są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023-2024,
- wniosków i analiz z pracy zespołów klas 0-III i klas IV – VIII,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców),
- analizy arkuszy obserwacji postaw i zachowań uczniów.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły).

I. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej w Dąbrówce jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań

prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych,

- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, kształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej.
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania i przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,

- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- 11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (działania wojenne na Ukrainie),
- 4) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,

- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa,
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra,
- kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy,
- kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę,
- wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego,
- rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,
- kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym,
- wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmocnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,

- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych,
- doskonalenie kompetencji dyrektora i nauczycieli w zakresie sposobu oceniania wewnątrzszkolnego,
- wspieranie nauczycieli w podejmowaniu działań w zakresie rozwijania aktywności fizycznej uczniów.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału w zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-

pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog specjalny, pedagog szkolny,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- określa zadania w zakresie wychowania i opieki oraz profilaktyki,
- określa zapotrzebowanie na realizację programów wychowawczo – profilaktycznych,
- dokonuje analizy działalności wychowawczo – profilaktycznej.

3. Nauczyciele:

- dokonuje analizy działalności wychowawczo – profilaktycznej,
- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych,
- wykonują zalecenia zawarte w orzeczeniach wydanych przez PPP,
- doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczo – profilaktycznych,
- współpracują z koordynatorem ds. bezpieczeństwa w szkole,
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- Wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,

- wspólnie z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

4. Wychowawcy klas:

- integruje zespół klasowy,
- dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wyposaża uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- realizuje zadania w zakresie wychowania, opieki i profilaktyki we współpracy z rodzicami uczniów,
- tworzy plan pracy wychowawczej z klasą uwzględniając potrzeby wychowanków,
- tworzy klimat do właściwych relacji z wychowankami,
- dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspiera rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- prowadzi dokumentację nauczania,
- koordynuje pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym,
- dokonuje rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmuje działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- informuje rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wykorzystuje potencjał grupy do wspierania jej członków, ocenia zachowania uczniów,
- wdraża do samooceny postępów w zachowaniu, nadzoruje realizację obowiązku szkolnego,
- promuje osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,

- inspiruje pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współdziała z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracuje z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współdziała z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.

5. Pedagog specjalny:

- rekomenduje działania do realizacji w zakresie zapewniania aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów ze szczególnymi potrzebami w życiu szkoły i przedszkola,
- prowadzi działania i badania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu,
- współpracuje z zespołem ds. *IPET, WOPFU*,
- rozwiązuje problemy wychowawcze i dydaktyczne uczniów,
- udziela uczniom, rodzicom, nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- rozpoznaje przyczyny niepowodzeń edukacyjnych uczniów, trudności w funkcjonowaniu w środowisku szkolnym,
- przedstawia RP propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

6. Psycholog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów,
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno- pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży w tym zdrowia psychicznego,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- wspiera wychowawców w określaniu rodzaju pomocy uczniom z różnymi trudnościami: edukacyjnymi, wychowawczymi czy rodzinnymi,

- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze **Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego** w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli, wynikające z **Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego**,
- współpracuje z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczo – profilaktyczną szkoły.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

Organ prowadzący – Urząd Gminy w Lelisie

- Współuczestniczy w wyposażaniu szkoły w pomoce dydaktyczne, środki niezbędne do realizacji **Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego**
- Organizuje w porozumieniu ze szkołą różne formy wsparcia profilaktyczno- edukacyjnego dla uczniów, rodziców i nauczycieli, np. warsztaty, szkolenia, konferencje itp.

ZACHOWANIA RYZYKOWNE I ICH PRZYCZYNY – CZYNNIKI RYZYKA

Wyodrębniliśmy tzw. zachowania ryzykowne, które stanowią nieodzowny czynnik profilaktyki. Zachowania ryzykowne, to działania zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji psychologicznych, społecznych i zdrowotnych. Mamy wśród nich czynniki indywidualne, rodzinne, związane ze szkołą, z rówieśnikami oraz czynniki środowiskowe.

Rodzaj zachowania ryzykownego	Przyczyny
wulgaryzmy, brak kultury osobistej	Obyczaj środowiskowy, wzorce wyniesione z domu, chęć zaimponowania, wyraz buntu, manifestowanie dorosłości, wzorce w mediach, złe relacje nauczyciel-uczeń, brak reakcji nauczyciela i innych dorosłych, ubóstwo językowe, odrzućenie przez rówieśników.
wagary	Trudności w nauce, uległość wobec kolegów, strach przed sprawdzianem brak zainteresowania, niemożność sprostania ambicjom rodziców i wymaganiom nauczycieli, nuda na lekcjach, brak dyscypliny, chęć zaimponowania, brak więzi z rodzicami, zły klimat społeczny szkoły.
brak zainteresowania nauką	Niedostosowanie wymagań do poziomu uczniów, niejasne kryteria oceniania, jakość programów nauczania, lenistwo, osoba nauczyciela, nudne lekcje, negatywny wpływ grupy rówieśniczej, brak zainteresowania ze strony rodziców.
palenie papierosów picie alkoholu zażywanie innych środków psychoaktywnych, w tym napojów energetyzujących	ciekawość, wpływ reklamy w mediach, wzorowanie się na dorosłych, na odreagowanie, moda, szpan, nuda, przekora, bunt,

	<p>sytuacja domowa, negatywny wpływ grupy rówieśniczej, brak zainteresowania ze strony rodziców, niekorzystne czynniki prenatalne, picie alkoholu i palenie, papierosów przez matkę w czasie ciąży.</p>
uzależnienia od Internetu i gier komputerowych	<p>Brak zainteresowania i kontroli ze strony rodziców, brak obowiązków domowych, łatwy dostęp do różnych komunikatorów internetowych.</p>
zachowania agresywne	<p>Negatywne wzorce, także w mediach, sposób na odreagowanie stresu i załatwienie sprawy, chęć dominowania, zaistnienia w grupie, moda na agresję w grupie rówieśniczej, nieumiejętność radzenia sobie z problemami, odpowiedź na prowokację, wczesne niepowodzenia w nauce i brak wsparcia ze strony dorosłych.</p>
nadwaga i otyłość anoreksja i bulimia wady postawy	<p>niewłaściwa dieta, mała aktywność fizyczna, czynniki środowiskowe.</p>
stany lękowe i depresyjne	<p>presja grup rówieśniczych, poczucie osamotnienia, wycofanie z życia szkolnego, brak zainteresowania ze strony rodziców, niska samoocena, brak poczucia własnej wartości, brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka.</p>

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Czynniki chroniące, to wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka. Wymienia się w tym kontekście czynniki rodzinne, związane ze szkołą, rówieśnicze i środowiskowe. Należą do nich:

1. Silna więź z rodzicami, opieka dorosłych, zaangażowanie rodziców w życie dziecka, wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie wszystkich potrzeb dziecka, zasady rodzinne.
2. Zainteresowanie nauką i własnym rozwojem, aktywność, ciekawość poznawczą.
3. Praktyki religijne.
4. Zakorzenie w tradycji społeczności i szacunek dla jej norm.
5. Grupa rówieśnicza, przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej, autorytety.
6. Poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości, optymizm, posiadania celów i planów życiowych, zdolność uczenia się, umiejętności społeczne.
7. Pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli, wymagania od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy, stwarzanie okazji do odnoszenia sukcesów przez uczniów tzw. pedagogika pozytywna.

8. Zaangażowanie w różne działania np. wolontariat, przyjazne i bezpieczne otoczenie domu rodzinnego, dostęp do ośrodków rekreacji, obecność dorosłych wspierających ucznia (mądry nauczyciel, trener, ksiądz, wychowawca).

WYNIKI BADAŃ Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY, REKOMENDACJE ZE SPRAWOZDANIA I EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został opracowany na podstawie wyników diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, problemów podczas nauki zdalnej, postaw etycznych i wybranych wartości, które kierują postępowaniem ucznia oraz monitoringu ogólnej sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w szkole, z użyciem narzędzi:

1. Kwestionariusze ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
2. Rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i nauczycielami.
3. Obserwacja środowiska szkolnego przez pracowników szkoły.
4. Rozmowy z przedstawicielami samorządów klasowych.
5. Analiza dokumentów: Statut (PZO), Program Wychowawczo- Profilaktyczny, plany pracy wychowawców, dzienniki wychowawców.
6. Informacje zwrotne od przedstawicieli różnych instytucji współpracujących ze szkołą.

Przy opracowaniu Szkolnego Programu wychowawczo – profilaktycznego uwzględniono:

1. Priorytety MEN na rok szkolny 2024/2025.
2. Rekomendacje z realizacji zadań **Programu Wychowawczo- Profilaktycznego** za rok 2023/2024.
3. Analiza arkuszy obserwacji postaw i zachowań uczniów przeprowadzonych na początku roku szkolnego 2024/2025.
4. Obowiązujące akty prawne.
5. Zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku.

Podsumowanie wyników badania czynników ryzyka i czynników chroniących

dzieci i młodzież w profilaktyce uniwersalnej rok szkolny 2024/2025

Anonimowe badania zostały przeprowadzone 9-13 września 2024r wśród uczniów Szkoły Podstawowej w Dąbrówce. Wzięło w nich udział 70 uczniów - co stanowi 100 % uczniów tych klas (klasa I – 9 osób , klasa II -4 osób, klasa III – 10 osób, klasa IV – 12 osób, klasa V- 11osób , klasa VI -10 osób , klasa VII – 8 osób i klasa VIII -18 osób). **30 osób stanowiły dziewczynki, a 40 osób to chłopcy.**

1. Na pytanie "Czy czujesz się bezpiecznie w szkole?" udzielono następujących odpowiedzi:

TAK - 69 osób (98,5 % badanych)

NIE - 1 osoba (1,5 % badanych)

Nastąpił znaczny wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów. Widoczny jest bardzo wysoki czynnik chroniący.

2. Jeżeli odpowiedziałeś NIE to zaznacz kto sprawił , że czułaś/ czułeś się niezbyt bezpiecznie w szkole ? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi krzyżykiem) , uzyskano następujące dane :

-koleżanka/ kolega ze szkoły - 1 osoba (4 %)

Jedynym zagrożeniem kiedy uczniowie czują się mniej bezpiecznie są to działania indywidualne związane z relacjami koleżeńskimi –1,5%.

3. Czy doświadczyłaś/doświadczyłeś w szkole, na terenie szkolnym lub w drodze do/ze szkoły któregoś z tych zdarzeń ? (zaznacz odpowiedź krzyżykiem) uzyskano poniższe wskazania:

		nigdy	1- 2 razy	często	codziennie
1	bójka	68 osób (97 %)	2 osoby (3%)		
2	obrażanie /wulgaryzmy	68 osób (97%)	1 osoba (1,5 %)	1 osoba (1,5%)	
3	groźby /zastraszanie	68 osób (97 %)	2 osoby (3%)		
4	wyśmiewanie	56 osoby(80 %)	4 osoby (6%)	10 osób (14%)	
5	cyberprzemoc	67 osoby (96%)	2 osoby (3%)	1 osoba(1,5%)	
6	odrzućenie/wykluczenie z grupy	65 osoby (93%)	1osoba (1,5%)	3 osoby (4%)	1 osoba (1,5%)
7	zabieranie rzeczy bez pozwolenia	62 osoby (88,5%)	4 osoby (6%)	3 osób (4 %)	1 osoba (1,5%)

Do czynników ryzyka należą następujące zdarzenia: obrażanie/wulgaryzmy, zabieranie rzeczy bez pozwolenia. Niepokoi , że pozostaje stała liczba uczniów, którzy są narażeni na takie zachowania codziennie. Występuje mała liczba dzieci , które doświadczają gróźb czy zastraszania,ale obserwuje się dużą liczbę osób wyśmiewanych. Jednak jest stała grupa uczniów klas najmłodszych, które są wyśmiewane często. Zmniejszyła się liczba uczniów doświadczających cyberprzemocy. Są w szkole uczniowie, którzy często spotykają się z formami przemocy psychicznej takiej jak odrzucanie/wykluczanie z grupy oraz zabieranie rzeczy bez pozwolenia.

Należy kontynuować działania podnoszące umiejętności społeczne w zakresie empatii oraz asertywności na zajęciach z wychowawcą oraz szkolnym pedagogiem.

4. Na pytanie "Czy masz przyjaciół w klasie / szkole ? " udzielono następujących odpowiedzi:

TAK - 68 osób (97%)obserwuje się wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem

NIE – 2 osoby (3 %): dwoje uczniów klas starszych nie nawiązuje relacji koleżeńskich.

Nastąpił znaczny wzrost liczby uczniów, którzy mają przyjaciół w klasie/szkole.

5. " Czy używałeś/używasz któryś z tych substancji ?" odnotowano następujące dane :

		nigdy	1- 2 razy	często	codziennie
1	papierosy	47 osoby(100%)			
2	e- papierosy	46 osoby(98%)	1 osoba (2 %)		
3	alkohol (w tym piwo)	47 osoby(100%)			
4	napoje energetyczne	43 osób (91,5 %)	4 osób (8,5%)		
5	dopalacze	47 osoby(100%)			
6	narkotyki	47 osoby(100%)			

Żaden uczeń nie miał doświadczeń z narkotykami, dopalaczami, alkoholem i papierosami. Występuje liczba osób, które próbowały (eksperymentowały) z e- papierosami czy napojami energetycznymi. Wskazana jest kontynuacja działań profilaktycznych dotyczących e-papierosów oraz napoi energetycznych. Badanie nie obejmowało uczniów klas 1-3.

6. " Czy spotkałeś/spotkałeś się w szkole z zachęcaniem do ? " wpłynęły poniższe dane:

		nigdy	1- 2 razy	często	codziennie
1	palenia papierosów	47 osoby(100%)			
2	palenia e- papierosów	43 osób (92%)	2 osoby (4 %)	2 osoby(4%)	
3	picia alkoholu (w tym piwa)	47 osoby(100%)			
4	picia napojów energetycznych	42 osób (90 %)	3 osoby (6%)	2 osoby (4%)	
5	zażywania dopalaczy	47 osoby(100%)			
6	zażywania narkotyków	47 osoby(100%)			

Najwyższe ryzyko to palenie i e- papierosów i picia napojów energetycznych.

8. "Jak najczęściej spędzasz wolny czas ?"(można było zaznaczyć kilka odpowiedzi) wskazano następująco:

1	spędzam czas z rodziną lub ze znajomymi	70 osoby (100%)
2	czytam książki	15 osób (21%)
3	słucham muzyki	35 osób (50 %)
4	uprawiam sport	65 osób (93%)

5	mam hobby	15 osób (21%)
6	gry komputerowe	60 osób (86 %)
7	gry planszowe	25 osób (36%)
8	filmy /seriale /TV	30 osób(43 %)
9	z telefonem	55 osób(, 78,5 %)

Najwięcej dzieci i młodzieży spędza czas z rodziną i znajomymi. Jest to ważny czynnik chroniący. Badana grupa ma też własne zainteresowania takie jak sport, hobby czy gry planszowe,co również jest wysokim czynnikiem chroniącym. Jednak 1/3 badanych coraz częściej spędza wolny czas korzystając z ekranów (telefon, konsola, komputer). Stanowi to czynnik ryzyka uzależnień behawioralnych.

9. Ile przeciętnie czasu spędzasz korzystając z telefonu komórkowego:

	nie korzystam w ogóle	0,5 – 1 godzinę	2-3 godziny	więcej niż 3 godziny
w tygodniu	1 osoba (2%)	10 osób (21%)	12 osób (26%)	2 osoby (4%)
w dni wolne		5 osób (11%)	27 osoby (57%)	15 osób (32 %)

Prawie 1/3 badanych spędza codziennie ponad 3 godziny z telefonem komórkowym. Jest to wysoki czynnik ryzyka uzależnienia od ekranów (fonoholizm). Także liczba osób, które nie odpowiedziały na to pytanie świadczy o chęci ukrycia problemu.

10. Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej szkole?

TAK – 67 osoby (96 %)

NIE – 3 osób (4%)

Ważnym czynnikiem chroniącym jest znajomość standardów ochrony dzieci i młodzieży. 96 % badanych je zna. Warto na bieżąco (w razie potrzeb) przypominać je uczniom na zajęciach z wychowawcą.

11. Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo się możesz zwrócić o pomoc?

TAK – 69 osób (99%)

NIE – 1 osoba (1 %)

Jeden uczeń nie wie do kogo można się zgłosić w razie doświadczania przemocy. Należy kontynuować pracę informacyjną i wspierającą w tym zakresie.

12. "Do kogo najczęściej zwracasz się o pomoc, jeżeli dzieje się coś złego ? " uzyskano odpowiedzi:

1	mama	60 osób (86 %)
2	tata	5 osób (7 %)

3	dziadek/babcia	5 osób (7%)
4	rodzeństwo	10 osób (14 %)
5	koleżanka /kolega	15 osób (21 %)
6	wychowawca – pedagog szkolny	46 osób (66%)
7	dyrektor szkoły	10 osób (14%)
8	do nikogo	3 osoby (4 %)

Silnym czynnikiem chroniącym są dobre relacje i poczucie bezpieczeństwa , które zapewnia badanym uczniom rodzina. Bardzo cieszy, że znacznie podniosło się zaufanie do wychowawców , gdyż uczniowie zwracają się do nich coraz częściej o pomoc.

Podsumowanie:

Czynniki chroniące

1. **98,5%** badanych uczniów czuje się bezpiecznie w szkole. **92%** badanych ma przyjaciół w klasie lub szkole. Powyższe wyniki wskazują, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie i mają dobre relacje rówieśnicze.
2. **100%** respondentów nie było nigdy (w ciągu ostatniego roku) namawianych w szkole do zażywania środków typu narkotyki czy dopalacze oraz picia alkoholu.
3. Występuje eksperymentowanie z e-papierosami czy napojami energetycznymi.
4. **Wszyscy** respondenci jeżeli dzieje się coś złego najczęściej zwracają się o pomoc do rodziny. Najwięcej do mamy, a w stosunku do badań z ubiegłego roku wzrosła liczba osób , które korzystają z pomocy taty. **100%** spędza wolny czas z rodziną lub znajomymi. Dobre relacje międzyludzkie to silny czynnik chroniący w profilaktyce uzależnień.
5. W tegorocznym badaniu pojawiły się nowe informacje świadczące o pojawieniu się czynników chroniących wśród uczniów szkoły. **66%** badanych szuka pomocy u wychowawcy, pedagoga czy dyrektora, gdy ma trudności i problemy. To dobry wskaźnik, świadczący o tym, że wśród uczniów wzrasta zaufanie do osób, które w szkole mogą udzielić dzieciom wsparcia umożliwiając szybkie rozpoznanie problemu i podjęcie środków naprawczych. Wskazuje to na prawidłowo realizowaną edukację w ramach szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.
6. Jak wynika z danych, w szkole lub w drodze do /z niej **3 %** uczniów doświadczyła incydentu z bójką. Problem przemocy fizycznej znacznie się zminimalizował.
7. Ze zjawiskiem cyberprzemocy uczniowie spotykają się coraz rzadziej. Jest to wynik prowadzonych działań profilaktycznych w szkole.

Czynniki ryzyka:

1. Istnieje 1,5 % badanych, którzy nie czują się w szkole bezpiecznie. Pozostaje liczba osób, które wskazały rówieśników, przez których nie czują się bezpiecznie w szkole (prawdopodobnie chodzi o uczniów starszych klas).
2. Niepokoją informacje, które wskazują, że w ciągu ostatniego roku nastąpił wzrost zachowań świadczących o zabieraniu rzeczy czy wykluczaniu. Ponad to istnieje grupa osób, które były obrażane (w tym wulgaryzmami). Dotyczy to szczególnie uczniów klas IV-VIII.
3. Istnieje zjawisko palenia e-papierosów a także picia napoi energetycznych (dotyczy to uczniów z klas starszych). Obecnie w skutek zmian prawnych dzieci i młodzież nie mogą kupować tego typu produktów w sklepach. Wskazana jest dalsza edukacja prozdrowotna w tym zakresie. Istnieje więc

potrzeba kontynuowania działań w zakresie profilaktyki antynikotynowej, antyalkoholowej czy zdrowego odżywiania się.

4. **78,5%** osób przyznaje, że wolny czas spędza z telefonem. **43%** badanych ogląda filmy i seriale, a **86 %** gra w gry komputerowe. Tak wysoka grupa badanych wskazuje na zagrożenie uzależnienia się od ekranu .

5. Istnieje duża grupa (prawie 32 %) dzieci, które w czasie wolnym spędzają czas z telefonem, powyżej norm uznawanych za higienę cyfrową (3 godziny lub więcej). Taka aktywność jest w dni wolne jak i w tygodniu. Stanowi to duży czynnik ryzyka uzależnień behawioralnych (fonoholizm).

5. **4 %** ankietowanych uczniów nie ma nikogo (wśród rówieśników ani osób dorosłych) , kto mógłby im pomóc w razie problemów. Stanowią oni grupę wysokiego ryzyka, która się może nie radzić sobie i sięgać po destrukcyjne sposoby rozwiązywania trudności.

Wnioski i rekomendacje :

1. Podjąć działania grupowe i indywidualne (zajęcia warsztatowe, rozmowy i konsultacje indywidualne) w celu kształtowania umiejętności społecznych oraz interpersonalnych. Mają one za zadanie poprawić relacje rówieśnicze, rozwinąć empatię i tolerancję, wzmocnić samoocenę i pewność siebie, podnieść umiejętności korzystania z pomocy osób dorosłych.

2. Podjąć działania w ramach profilaktyki uniwersalnej w celu edukacji na temat używania nikotyny i e - papierosów, alkoholu oraz higieny cyfrowej (profilaktyka uzależnień od ekranu). Działania takie jak warsztaty, ulotki, gazetki powinny być skierowane do uczniów jak i ich rodziców.

3. Podjąć działania w ramach profilaktyki uniwersalnej w celu edukacji na temat spożywania napojów energetycznych oraz zdrowego żywienia. Działania takie jak warsztaty, ulotki, gazetki powinny być skierowane do uczniów jak i ich rodziców.

4. Zwracać uwagę na zachowania uczniów, świadczące o wycofywaniu się , izolacji od grupy czy obniżonym nastroju. Podjęcie działań wychowawczych z pedagogiem i psychologiem szkolnym co umożliwi im optymalny rozwój społeczny i edukacyjny.

5. Edukacja rodziców przez wychowawców i specjalistów szkolnych (spotkania, pogadanki, konsultacje indywidualne) nt. potrzeb dzieci oraz ich zaspakajania w sposób gwarantujący im rozwój i bezpieczeństwo.

6. Skutkiem podjętych działań będzie nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, atrakcyjnego spędzania wolnego czasu a także odżywiania się, co wpłynie pozytywnie na rozwój emocjonalny i społeczny uczniów.

Podsumowanie wyników badania czynników ryzyka i czynników chroniących rodziców w profilaktyce uniwersalnej rok szkolny 2024/2025

Anonimowe badania zostały przeprowadzone 9-13 września 2024r wśród rodziców Szkoły Podstawowej w Dąbrówce. Wzięło w nich udział 30 rodziców - co stanowi 100% rodziców, co stanowi 100% ankietowanych

1. Na pytanie "Czy zgadza się Pan/Pani z twierdzeniem „Mój dziecko czuje się w szkole bezpiecznie?" udzielono następujących odpowiedzi:

TAK - 30 osób (100 % badanych)

Rodzice uważają, że ich dziecko czuje się bezpiecznie w szkole. Widoczny jest bardzo wysoki czynnik chroniący.

2. Czy dziecko ma koleżanki/kolegów w klasie lub szkole :

TAK – 28 osób(93 % badanych)

NIE – 2 osoby (7 % badanych)

3. Jak często u dziecka obserwuje Pani/Pan poniższe zachowania :

		nigdy	kilka razy	bardzo często	codziennie
1	e- papierosy	28osoby(93%)	2osoby(7%)	-	-
2	pije alkohol	-	-	-	-
3	napoje energetyczne	24osoby(80%)	5 osób (20%)	1 osoba(3%)	-
4	telefon komórkowy	-	15 osób (50%)	15 osób (50%)	-
5	używa wulgaryzmów	20osób(67%)	10osób(33%)	-	-
6	przemoc psychiczna	20osóby(67%)	10osób(33%)	-	-

Żaden uczeń nie miał doświadczeń z narkotykami, dopalaczami, alkoholem i papierosami. Występuje liczba osób, które próbowały (eksperymentowały) z e- papierosami czy napojami energetycznymi. Wskazana jest kontynuacja działań profilaktycznych dotyczących e-papierosów oraz napoi energetycznych.

4. W jaki sposób Pani/Pana dziecko najczęściej spędza wolny czas ?"(można było zaznaczyć kilka odpowiedzi) wskazano następująco:

1	z rodziną	14osób (46%)
2	z rówieśnikami	2 osoby (6%)
3	czyta książki	10 osób (33%)
4	słucham muzyki	15 osób (50%)
5	uprawiam sport	20 osób (67%)

6	mam hobby	5 osób (16%)
7	gry komputerowe	15 osób (50%)
8	gry planszowe	9 osób (30%)
9	filmy /seriale /TV	5 osób (16%)
10	z telefonem	15 osób(50 %)

5. Czy Pani/Pan zna standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej szkole?

TAK – 25 osoby (83 %)

NIE – 5 osób (17%)

Ważnym czynnikiem chroniącym jest znajomość standardów ochrony dzieci i młodzieży.

83 % badanych je zna. Warto na bieżąco (w razie potrzeb) przypominać je uczniom na spotkaniach z rodzicami.

6.Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy dziecko wie do kogo się może zwrócić o pomoc?

TAK – 29 osób (97%)

NIE – 1 osoba (3 %)

Jeden rodzic nie wie do kogo może się zgłosić jego dziecko w razie doświadczania przemocy.

Należy kontynuować pracę informacyjną i wspierającą w tym zakresie.

7. Ile czasu Pani/Pan przeciętnie spędza z dzieckiem?

	0,5 – 1 godzinę	2-3 godziny	więcej niż 3 godziny
w tygodniu	10 osób (33%)	5 osób (17%)	15 osób (50%)
w dni wolne	2 osoby (7%)	-	28 osób (93%)

50% badanych spędza codziennie ponad 3 godziny z dzieckiem, natomiast w dni wolne 93% rodziców spędza ze swoimi dziećmi więcej niż 3 godziny. Jest to wysoki czynnik chroniący.

Podsumowanie:

Czynniki chroniące

1. **98,5%** badanych rodziców uważa, że ich dziecko czuje się bezpiecznie w szkole. **93%** badanych stwierdza, że ich dziecko ma przyjaciół w klasie lub szkole. 1,5% badanych stwierdza, że jego dziecko jest wykluczone z grupy. Powyższe wyniki wskazują, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie i mają dobre relacje rówieśnicze.

2. **100%** respondentów nie obserwuje u swoich dzieci picia alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych.

3. Występuje eksperymentowanie z e-papierosami czy napojami energetycznymi.
4. **46% badanych stwierdza, że ich dziecko** spędza wolny czas z rodziną. Dobre relacje międzyludzkie to silny czynnik chroniący w profilaktyce uzależnień.
5. Ze zjawiskiem cyberprzemocy uczniowie spotykają się coraz rzadziej. Jest to wynik prowadzonych działań profilaktycznych w szkole.

Czynniki ryzyka:

1. Niepokoją informacje, które wskazują, że w ciągu ostatniego roku nastąpił wzrost zachowań świadczących o zabieraniu rzeczy czy wykluczaniu (1,5%).
2. Rodzice zauważają, że istnieje zjawisko palenia e-papierosów a także picia napoi energetycznych (dotyczy to uczniów z klas starszych). Obecnie w skutek zmian prawnych dzieci i młodzież nie mogą kupować tego typu produktów w sklepach. Wskazana jest dalsza pedagogizacja rodziców w tym zakresie. Istnieje więc potrzeba kontynuowania działań w zakresie profilaktyki antynikotynowej, antyalkoholowej.
4. **50%** rodziców przyznaje, że ich dziecko wolny czas spędza z telefonem. **16%** dzieci ogląda filmy i seriale, a **50 %** gra w gry komputerowe. Tak wysoka grupa badanych wskazuje na zagrożenie uzależnienia się od ekranu. Stanowi to duży czynnik ryzyka uzależnień behawioralnych (fonoholizm).

Wnioski i rekomendacje :

1. Podjąć działania w kierunku pedagogizacji rodziców (zajęcia warsztatowe, rozmowy i konsultacje indywidualne) w celu kształtowania umiejętności społecznych oraz interpersonalnych.
2. Podjąć działania w ramach profilaktyki uniwersalnej w celu edukacji na temat używania nikotyny i e - papierosów, alkoholu oraz higieny cyfrowej (profilaktyka uzależnień od ekranu). Działania takie jak warsztaty, ulotki, gazetki powinny być skierowane do rodziców.
3. Podjąć działania w ramach profilaktyki uniwersalnej w celu edukacji na temat spożywania napojów energetycznych oraz zdrowego żywienia. Działania takie jak warsztaty, ulotki, gazetki powinny być skierowane do rodziców.
4. Edukacja rodziców przez wychowawców i specjalistów szkolnych (spotkania, pogadanki, konsultacje indywidualne) nt. potrzeb dzieci oraz ich zaspakajania w sposób gwarantujący im rozwój i bezpieczeństwo.

Podsumowanie wyników badania czynników ryzyka i czynników chroniących w profilaktyce uniwersalnej rok szkolny 2024/2025 – ankieta dla nauczycieli

Anonimowe badania zostały przeprowadzone 9-13 września 2024r wśród nauczycieli . Wzięło w nich udział 20 osób co stanowi 100 % kadry pedagogicznej.

1. Na pytanie „Jak często widzi Pani/Pan w szkole lub na jej terenie , że ktoś będący uczniem?” udzielono następujących odpowiedzi:

	nigdy	kilka razy	bardzo często	codziennie
pali papierosy/e- papierosy	20 (100%)	-	-	-
pije alkohol/ zażywa jakieś środki psychoaktywne	20 (100%)	-	-	-

pije napoje energetyczne	16 (80%)	4(20 %)	-	-
nadużywa telefonu komórkowego	1 (5%)	15 (75%)	-	4 (20%)
używa wulgaryzmów	-	20 (100%)	-	-
stosuje przemoc fizyczną (bicie, popychanie itp.)	-	20(100%)	-	-

Największym problemem obserwowanym przez nauczycieli są: używanie wulgaryzmów przez uczniów (100% badanych spotyka się z nimi u dzieci), przemoc fizyczna (bicie, popychanie itp.) – 100 % badanych ją obserwuje oraz nadużywanie telefonów komórkowych – ponad 75 % badanych ją obserwuje. Są to wysokie czynniki ryzyka.

Nikt z badanych nauczycieli nie spotkał się z paleniem tytoniu ani piciem alkoholu przez uczniów. To wysoki czynnik chroniący.

2. Na pytanie „Jak często uczniowie zgłaszali do Pani /Pana że inny uczeń?” udzielono następujących odpowiedzi:

	nigdy	kilka razy	bardzo często	codziennie
pali papierosy/e- papierosy	20 (100%)	-	-	-
jest pod wpływem alkoholu	20 (100%)	-	-	-
jest pod wpływem jakiś środków psychoaktywnych	20(100%)	-	-	-
pije napoje energetyczne	16(80%)	4(20%)	-	-
nadużywa telefonu komórkowego	5(25%)	15(75%)	-	-
używa wulgaryzmów	5(25 %)	15 (75%)	-	-
stosuje przemoc fizyczną (bicie, popychanie itp.)	8(40%)	12(60%)	-	-
stosuje przemoc psychiczną (naśmiewanie, wyzwiska, groźby)	4(20%)	16(80%)	-	-
stosuje cyberprzemoc (robi bez zgody zdjęcia, nagrywa filmiki, udostępnia w internecie informacje, umieszcza obraźliwe treści, komentarze, memy w stosunku do innych uczniów szkoły)	16 (80%)	4 (20%)	-	-

Wyniki ankiet pokazują, że 80 % badanych nauczycieli zauważyła przemoc psychiczną wśród uczniów zdarzającą się kilka razy:(naśmiewanie, wyzwiska, groźby, bicie i popychanie). A 20 % nauczycieli nie spotkało się nigdy z taką sytuacją.

Są to wysokie wskazania czynników ryzyka występowania przemocy fizycznej i psychicznej. Obserwuje się również nadużywanie telefonu komórkowego przez uczniów w dość wysokim procencie – 75%. Jest to czynnik ryzyka uzależnienia od ekranów. Czynnikiem chroniącym jest fakt, że do nauczycieli nie wpłynęło ani jedno zgłoszenie, że któryś z uczniów znajdował się pod wpływem alkoholu czy wpływem jakiś środków psychoaktywnych.

3. Na prośbę ” Proszę określić , jak częsty jest problem w Pani/Pana klasie (pytanie do nauczycieli)” uzyskano następujące wskazania:

	nigdy nie występuje	rzadko występuje	występuje bardzo często
niewłaściwe odżywianie się	4(20%)	16 (80%)	-
wagarowanie	-	-	-
"przysypianie" na lekcjach	-	-	-

spóźnianie się na pierwsze godziny lekcyjne	4 (20%)	16(100%)	-
ubranie nieodpowiednie do pory roku lub temperatury	5(25%)	15 (75%)	-
ubranie nieodpowiednie do pory roku lub temperatury	10 (50%)	10 (50%)	-
Trudności w zachowaniu higieny osobistej	2(10%)	10(50%)	8(40%)

Nauczyciele obserwują pewne zachowania u swoich podopiecznych świadczące o niedostatkach wynikających z opieki rodzicielskiej w domu takich jak: niewłaściwe odżywianie się, ubranie nieodpowiednie do pory roku lub temperatury. Ponadto spóźnianie się na pierwsze godziny lekcyjne może świadczyć o trudnościach z wysypianiem się w domu. Przyczyną może być m.in. nadużywanie telefonu komórkowego oraz oglądanie filmów w późnych godzinach. Wpływa to znacząco na dobrostan uczniów i może wpływać na zdolności do nauki (trudności z koncentracją, zmęczenie). Problemem wśród uczniów jest zachowanie higieny osobistej oraz czystości noszonych ubrań. W tym zakresie niezbędna jest współpraca z rodzicami oraz edukowanie rodziców a także dzieci. Są to czynniki ryzyka.

4. Na pytanie „Jak często w Pani/Pana szkole dochodziło do następujących zachowań?” udzielono następujących odpowiedzi:

	nigdy	kilka razy	bardzo często	codziennie
wykluczanie kogoś z grupy *	2(10)%	18(90%)	-	-
używanie wulgaryzmów w stosunku do innych	5 (25%)	15 (75%)	-	-
agresja fizyczna (bicie, popychanie)	5(25 %)	15((75)	-	-
dokuczanie słowne (wyśmiewanie, obrażanie, deprecjonowanie, nękanie)	4(20%)	15(75%)	1 (5%)	-
akty cyberprzemocy (zdjęcia , wiadomości o charakterze wyśmiewającym, obrażającym, nękającym) *	15 (75%)	5 (25%)	-	-

Nauczyciele obserwują najwięcej zachowań o charakterze przemocy psychicznej. Ponad 75 % badanych miało do czynienia z takimi zachowaniami kilka razy. Jest to wysoki czynnik ryzyka.

5. Na pytanie „Jakie według Pani /Pana formy profilaktyki są najsukuteczniejsze ?” udzielono następujących odpowiedzi:

	bardzo skuteczne	średnio skuteczne	mało skuteczne
gazetki edukacyjno-profilaktyczne *	5(25%)	10(50 %)	5 (25 %)
ulotki	5 (25%)	10 (50%)	15(75%)
programy profilaktyczne	15 (75%)	5 (25%)	-
spotkania ze specjalistami szkolnymi	15(75%)	5 (25 %)	-
spotkania z osobami współpracującymi ze szkołą	15 (75%)	5 (25 %)	-

przedstawienia /teatr/film profilaktyczny	15 (75%)	5(25%)	-
---	-----------	---------	---

Najwyższą skutecznością wg. badanych cieszą się spotkania ze specjalistami szkolnymi, z osobami współpracującymi ze szkołą oraz przedstawienia /teatr/film profilaktyczny. Ponad połowa ankietowanych odbiera jako średnio skuteczne realizację programów profilaktycznych oraz przygotowanie ulotek. Należy zatem nawiązać ściślejszą współpracę z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz dzieci i młodzieży, np. CKBIS, OPS, Koła Gospodyń Wiejskich, OSP Dąbrówka.

Czynniki chroniące :

1. Nikt z badanych nauczycieli nie spotkał się z paleniem tytoniu ani piciem alkoholu przez uczniów.
2. Do nauczycieli nie wpłynęło ani jedno zgłoszenie, że któryś z uczniów znajduje się pod wpływem alkoholu czy wpływem jakiś środków psychoaktywnych.
3. Dostępność specjalistów wspierających działania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, takich jak: pedagog szkolny, pedagog specjalny i logopeda.

Czynniki ryzyka:

1. Używanie wulgaryzmów przez uczniów (75% badanych spotyka się z nimi u dzieci).
2. Przemoc fizyczna (bicie, popychanie itp.) – ponad 75 % badanych ją obserwuje, a ok. 25 % osób ma z nią do czynienia bardzo często podczas sygnalizowania tych zachowań przez uczniów.
3. Nadużywanie telefonów komórkowych – ponad 75% badanych ją obserwuje.
4. Przemoc psychiczna (naśmiewanie, wyzwiska, groźby) – 80% badanych spotyka się z takimi zachowaniami w szkole.
5. Obserwowane są zachowania u uczniów świadczące o niedostatkach wynikających z opieki rodzicielskiej w domu takich jak: niewłaściwe odżywianie się, brak zasad higieny osobistej i czystego ubrania.

Wnioski i rekomendacje:

1. Poprzez oddziaływania takie jak: spotkania ze specjalistami szkolnymi, z osobami współpracującymi ze szkołą oraz przedstawienia /teatr/film profilaktyczny należy podjąć intensywną pracę nad wykluczeniem czy zminimalizowaniem ryzyka takich zachowań jak: nadużywanie telefonów komórkowych (ryzyko fonoholizmu) oraz zachowania o charakterze przemocy psychicznej. Mogą być one wsparte realizacją programów profilaktycznych na lekcjach wychowawczych.
2. Poprzez edukację prozdrowotną uczniów i młodzieży należy podnieść świadomość na temat prawidłowego odżywiania się, szkodliwości używania napojów energetycznych higieny osobistej, snu i odpoczynku.
3. Poprzez edukację prozdrowotną rodziców oraz także zacieśnienie współpracy zminimalizować ryzyko zachowań powodujących zagrożenia zdrowia fizycznego jak i psychicznego.

DO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO WŁĄCZONO:

Rekomendacje ze sprawozdania z Programu Wychowawczo - Profilaktycznego za rok szkolny 2023/2024

1. Szczególnie obserwować uczniów, wymagających wsparcia i pomocy, sprawiających problemy wychowawcze oraz monitorować funkcjonowanie uczniów z najniższą frekwencją w bieżącym roku szkolnym.
2. Kontynuować działania w ramach wolontariatu, opierając się na wartościach uniwersalnych, promować ideę pomagania w środowisku szkolnym i lokalnym. Wzmacniać właściwe zachowania uczniów i dbać o jego wszechstronny rozwój, równocześnie rozwijając ich zainteresowania i zdolności, dając możliwości sprawdzenia się w różnych formach pomagania. We współpracy z nauczycielami, wychowawcami, rodzicami uczniów aktywizować dzieci i młodzież do udziału w wolontariacie stałym i akcyjnym. Współpracować z instytucjami wspierającymi wolontariat.
3. Wspierać przez szkołę wychowawczą rolę rodziny, poprzez organizację zajęć dodatkowych, możliwość korzystania ze świetlicy.
4. Podjąć działania mające na celu poprawę motywacji uczniów w zdobywaniu wiedzy.

Priorytety polityki oświatowej MEN w roku szkolnym 2024/2025 dla szkół podstawowych:

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	Przeprowadzenie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy.	Nauczyciele, wychowawcy.	W ciągu roku szkolnego.
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. Szkolenie Rady Pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy.	Nauczyciele klas 0-VIII. Koordynator WDN.	Zgodnie z harmonogramem zajęć. Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie.
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.	Zajęcia z doradztwa zawodowego.	Wychowawcy, pedagog szkolny.	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach.
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	Zajęcia z wychowawcą. Debata na temat wartości i zasad wolontariatu.	Wychowawcy, Opiekun Samorządu Uczniowskiego.	Według potrzeb.

	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wyróżnienie uczniów z najlepszą frekwencją.	Wychowawcy, dyrektor.	Zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas wyróżnienia wręczane na koniec roku szkolnego.
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego.	Pedagog szkolny, wychowawcy.	Zgodnie z harmonogramem zajęć.
MORALNA	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu.	Nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne działania nauczyciel historii.	Zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działania.
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.	Wychowawcy, nauczyciele.	W ciągu roku szkolnego.
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki.	Nauczyciele, wychowawcy.	W ciągu roku szkolnego.
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	Warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	Pedagog szkolny. Wychowawcy klas 0-VIII.	Zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga. Zgodnie z harmonogramem zajęć.

	Promowanie zdrowego stylu życia.	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców.	Nauczyciel biologii i przyrody, wychowania fizycznego wychowawcy klas 0-VIII.	Zgodnie z harmonogramem zajęć.
SPOŁECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	Wychowawcy klas 0-VIII.	W ciągu roku szkolnego.
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.	Pedagog szkolny, opiekun samorządu.	Zgodnie z harmonogramem zajęć. Zgodnie z programem zajęć.
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.	Udział w akcji sprzątanie świata Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.	Wychowawcy klas, nauczyciel, Opiekun Samorządu Uczniowskiego i Wolontariatu.	W ciągu całego roku szkolnego.
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy.	Zajęcia dla klasy siódmej i ósmej prowadzone przez nauczyciela, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy, zawodoznastwo na zajęciach z wychowawcą.	Nauczyciel doradztwa zawodowego psycholog szkolny, pedagog, wychowawcy klas.	Zgodnie z harmonogramem zajęć.

	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.	Analiza frekwencji uczniów. Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.	Wychowawcy klas 0-VIII, nauczyciele, wychowawcy, dyrektor.	Na bieżąco. Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny.
EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć.	Pedagog szkolny.	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów.
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć.	Wychowawcy klas 0-VIII.	W ciągu roku szkolnego.
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	Zajęcia integracyjne w klasach I-III, IV-VIII. Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu.	Pedagog szkolny. Wychowawcy klas 0-VIII.	Według ustalonego harmonogramu.
OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.	Lekcje wychowawcze z udziałem pedagoga specjalnego.	Pedagog specjalny.	Zgodnie z potrzebami.
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej.	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.	Wychowawcy klas 0-VIII, pedagog szkolny.	Zgodnie z potrzebami.

	Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty.	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy.	Wychowawcy klas 0-VIII.	Zgodnie z harmonogramem zajęć.
--	--	--	-------------------------	--------------------------------

ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców

w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej w Dąbrówce

w dniu 28 września 2024r.

